

gender sensitivity to any violations of human rights and the expression of gender discrimination, and gender tolerance.

Gender culture is considered as a characteristic of the individual, due to its desire for optimal realization of its creative powers and abilities from dealing with old sex-role stereotypes of its own fulfillment. The structure of gender culture contains three components:

- cognitive component that provides conceptual knowledge and terminology, understanding of the main ideas of gender theory; the essence knowledge of femininity and masculinity theories; understanding of the formation of gender identity of the individual;*
- axiological component that provides recognition of the idea of gender equality, the value of the individual, regardless of sex; positive attitude as a representative of a particular sex; focus on self-identity;*
- effective and practical component that enable expression of egalitarian behavior with people of the opposite sex; intransigence in dealing with outdated gender stereotypes; self-education of its personality traits that contribute to the formation of gender identity positive direction, which corresponds to biological sex.*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ АГРАРНИКІВ

УДК 159.923:378.663-057.875

Полозенко О. В.

У статті проаналізовано психолого-педагогічні джерела щодо сутності особистісно орієнтованого підходу в освіті й доведено актуальність його реалізації у навчанні і вихованні з соціальної, психологічної і педагогічної точки зору. Окреслено особливості студентського віку й акцентовано увагу на необхідності їх урахування в процесі психологічної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі. Обґрунтовано доцільність та розкрито особливості використання особистісно орієнтованого підходу в психологічній підготовці аграрників.

Ключові слова: *особистісно орієнтована освіта, особистісно орієнтований підхід, психологічна підготовка.*

В статье проанализированы психолого-педагогические источники о сущности личностно ориентированного подхода в образовании и доказана актуальность его реализации в обучении и воспитании с социальной, психологической и педагогической точки зрения. Охарактеризованы особенности студенческого возраста и акцентировано внимание на необходимости их учитывания в процессе психологической подготовки будущих специалистов аграрной отрасли. Обоснована целесообразность и раскрыты особенности использования личностно ориентированного подхода в психологической подготовке аграрников.

Ключевые слова: *личностно ориентированное образование, личностно ориентированный подход, психологическая подготовка.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку системи освіти здійснюється під впливом процесів гуманізації, які супроводжуються зростанням ролі гуманітарного чинника в діяльності вищої школи. Психологічна підготовка є одним із потужних засобів гуманізації навчального процесу, фактором розвитку особистості майбутнього фахівця аграрної галузі, його професійної компетентності, творчого потенціалу. Професійна діяльність будь-якого фахівця так чи інакше пов'язана з людьми, тому вимагає знань, умінь і навичок вирішення відповідних психологічних завдань. При цьому життя людини не обмежується лише професійною діяльністю. Будь-який фахівець – насамперед особистість, яка виконує різноманітні соціальні ролі і функції. Як зазначає О. Пехота, особистість є чи не найскладнішим утворенням у світі і одночасно – суб'єктом перетворення цього світу і самого себе. Розвиток особистості – це фундаментальна комплексна наукова проблема, яка вимагає міждисциплінарного дослідження. Водночас ключову роль у розв'язанні цієї проблеми відіграє психологія, оскільки особистість – це передусім психічне новоутворення [1]. На думку В. Нікандрова, психологія синтезує досягнення усіх основних галузей знань і є центральною ланкою в системі наукових дисциплін із проблем людини [2]. Таким чином, психологія як жодна інша навчальна дисципліна має значний розвивальний і виховний потенціал, впливає на становлення студента як особистості.

Нині використання особистісно орієнтованого підходу в освіті детермінується тенденцією сучасної педагогічної теорії і практики, в центрі яких знаходиться особистість як найвища соціальна цінність, її потреби, інтереси, життєвий досвід, унікальність, самотність. Аналіз досліджень і публікацій свідчить, що в останні десятиліття проблема особистісно орієнтованої освіти інтенсивно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями та знаходить своє відображення у працях багатьох відомих учених, зокрема: Г. Балла, І. Беха, Є. Бондаревської, О. Пехоти, А. Плігіна, С. Подмазіна, В. Рибалки, В. Серікова, В. Семиченко, І. Якиманської, М. Чобітька та ін.

Мета – обґрунтувати доцільність та розкрити особливості використання особистісно орієнтованого підходу в психологічній підготовці аграрників.

Завдання: проаналізувати психолого-педагогічні джерела щодо сутності особистісно орієнтованого підходу в освіті; охарактеризувати особливості студентського віку; розкрити особливості використання особистісно орієнтованого підходу в психологічній підготовці аграрників.

Виклад основного матеріалу. У межах нашого дослідження важливо з'ясувати, в чому полягає сутність особистісно орієнтованого підходу в освіті, тому проаналізуємо погляди науковців щодо його використання. Так, на думку І. Беха, особистісний підхід сприяє гуманізації виховного процесу, наповнює його високими морально-духовними переживаннями, утверджує взаємини справедливості і взаємоповаги, сприяє максимальному розкриттю потенційних можливостей дитини, стимулює її до особистісно-розвивальної творчості. Побудова виховного процесу повинна визначатися розумінням, визнанням та прийняттям дитини. З точки зору вченого метою особистісно орієнтованого виховання є формування і розвиток особистісних цінностей, які здатні виконувати функцію вищого критерію для орієнтації індивіда в світі й опори для особистісного самовизначення [3, с. 5].

В. Рибалка зазначає, що особистісний підхід повинен базуватися на цілісному, системному уявленні про особистість з певною структурою психічних якостей. З цією метою науковець пропонує використовувати концепцію тривимірної, поетапно конкретизованої психологічної структури особистості як основу систематизації категорій і понять наукової психології та професійно важливих якостей фахівця [4, с. 127]. В. Рибалка наголошує, що особистісний підхід має спиратися на цілісне уявлення про життєвий шлях особистості, повинен забезпечувати таке визначення індивідуально- та соціально-психологічних особливостей людини, яке б давало змогу прогнозувати, попереджати, виявляти і розв'язувати гострі особистісні проблеми людини і завдяки цьому запобігати втратам її творчого потенціалу, надавати їй адекватну допомогу у компенсації відхилень від норми, у становленні здорового способу життя, у здійсненні творчого розвитку та плідної діяльності її поведінки [4, с. 128].

О. Пехота розглядає особистісний підхід як психолого-педагогічний принцип, основу якого складає сукупність вихідних теоретичних положень про особистість та практичних методичних засобів, що сприяють її цілісному розвитку. Дослідниця вважає, що особистісний підхід – це методологічний інструментарій, розробка якого має спиратися на синтез видобутих психологічною і педагогічною наукою закономірностей будови, функціонування та розвитку особистості [1].

Особистісно орієнтовану освіту С. Подмазін визначає через характер соціальних зв'язків між її суб'єктами та створення умов для становлення особливого психологічного стану особистості, в якому вона виявляється й розвивається як особистість відкрита, вільна, креативна. Вчений акцентує увагу на тому, що у змісті особистісно орієнтованої освіти наявні такі компоненти-інтегратори, як: аксіологічний, телеологічний і рефлексивний. Саме в цьому полягає істотна відмінність особистісно орієнтованої освіти від авторитарної, компонентами-інтеграторами якої виступають когнітивний і діяльнісний компоненти. Метою особистісно орієнтованої освіти є не формування, і навіть не виховання, а знаходження, підтримка, розвиток людини в людині, і розвиток у ній механізмів самореалізації, саморозвитку, адаптації, саморегуляції, самозахисту, самовиховання та інших, необхідних для становлення самобутнього особистісного образу й діалогічного, безпечного способу взаємодії з людьми, природою, культурою, цивілізацією. Основні сутнісні ознаки особистісно орієнтованих освітніх технологій наступні: суб'єкт-суб'єктна взаємодія, діалогічність, проектність, ресурсна забезпеченість, проблемність, рефлексивність. Будь-яка навчально-виховна діяльність має сприяти становленню учня як суб'єкта діяльності і соціальних стосунків, оволодіння ним повною структурою діяльності [5].

В. Серіков вважає, що особистісно орієнтована освіта повинна знаходитися у взаємодії двох рівноцінних елементів змісту освіти – дидактично-переробленого соціального досвіду й особистісного досвіду. Оскільки, учень – суб'єкт життєдіяльності, то необхідно вибудовувати навчання на основі його життєвого досвіду. Важливо забезпечувати, перш за все, особистісне зростання учня, розвиваючи його здібності до стратегічної діяльності, креативність, критичність, смислотворчість, систему потреб і мотивів, здатності до самовизначення, саморозвитку, позитивну «Я»-концепцію. Науковець наголошує, що особистісно орієнтована освіта не займається формуванням особистості з

заданими властивостями, а створює умови для повноцінного виявлення і, відповідно, розвитку особистісних функцій – проявів людини, які реалізують соціальне замовлення «бути людиною» [6].

Авторка культурологічної концепції особистісно орієнтованої освіти Є. Бондаревська [7] розглядає виховання, з одного боку, як цілеспрямовану діяльність педагогів щодо створення умов і культурного середовища для розвитку особистості і надання їй допомоги у самовизначенні, з іншого – як сходження особистості до цінностей, сенсів, набуття нею раніше відсутніх властивостей, якостей, життєвих позицій. Тому головним елементом особистісно-орієнтованого виховного процесу є особистість дитини. Сам же процес постає у формі послідовних позитивних змін, результатом яких є особистісне зростання дитини. На думку Є. Бондаревської, джерело розвитку знаходиться у середині особистості у вигляді суб'єктивного досвіду і потенціалу, закладеного природою. Тому, учень виступає активним учасником виховного процесу, його суб'єктом, здатним спрямовувати цей процес у відповідності з потребами свого розвитку. У старшому шкільному віці смислового значення набувають процеси духовно-моральної автономізації особистості, фізичного і морального вдосконалення, входження у життя суспільства, життєвого самовизначення, соціально-психологічної адаптації. Тому особливої значущості набуває культурна рефлексія, саморегуляція, прийняття рішення у ситуаціях вибору, життєтворчість, саморозвиток.

З точки зору І. Якиманської [8], особистісно орієнтоване навчання ґрунтується на визнанні унікальності суб'єктивного досвіду самої людини як джерела індивідуальної життєдіяльності, що виявляється у пізнанні. В процесі навчання відбувається виявлення, збагачення і перетворення суб'єктивного досвіду. В концепції І. Якиманської метою особистісно орієнтованої освіти є створення необхідних соціальних і педагогічних умов для розкриття і подальшого цілеспрямованого розвитку індивідуально-особистісних рис людини, їх окультурення, перетворення в соціально значущі форми поведінки, адекватні виробленим суспільством соціокультурним нормам.

А. Плігін [9] під особистісно орієнтованою освітою розуміє такий тип освітнього процесу, в якому особистість учня й особистість вчителя виступають як його суб'єкти; метою освіти є розвиток особистості дитини, її індивідуальності і неповторності; в процесі навчання враховуються ціннісні орієнтації дитини і структура її переконань, на основі яких формується «внутрішня модель світу», при цьому процесі навчання й учіння взаємоузгоджуються з урахуванням механізмів пізнання, з особливостями мисленневих і поведінкових стратегій, а відносини вчитель-учень будуються на принципах співробітництва і свободи вибору.

Отже, прихильники особистісно орієнтованої освіти доводять актуальність реалізації особистісно орієнтованого підходу у навчанні і вихованні в сучасних умовах розвитку суспільства з соціальної, психологічної і педагогічної точки зору. Аналіз психологічних-педагогічних джерел дає можливість сформулювати низку детермінативних позицій, які окреслюють особистісно орієнтований підхід: 1) це – методологічний інструментарій, розробка якого має спиратися на синтез видобутих психологічною і педагогічною наукою закономірностей будови, функціонування та розвитку особистості; 2) навчання і вихо-

вання повинно базуватися на цілісному, системному уявленні про особистість з урахуванням психологічної структури особистості; 3) особистість того, хто навчається й особистість того, хто навчає виступають як суб'єкти навчально-виховного процесу, відносини між ними будуються на принципах співробітництва і свободи вибору; 4) навчання і виховання необхідно вибудовувати на основі життєвого досвіду тих, хто навчається; 5) створення культурного середовища й умов для максимального розкриття потенційних можливостей тих, хто навчається, для розвитку їх смислотворчості, креативності, системи потреб, мотивів, цінностей, позитивної «Я»-концепції, рефлексії, механізмів саморегуляції і самореалізації, самовиховання тощо, та за яких відбувається виявлення, збагачення і перетворення суб'єктивного досвіду.

Окреслені позиції стали науково-теоретичним підґрунтям для використання особистісно орієнтованого підходу до психологічної підготовки студентів аграрних ВНЗ. Варто зазначити, що студентський вік – особливий період у житті людини. На думку Б. Ананьєва, це – центральний період активного розвитку сенсорно-перцептивних, мнемічних, психомоторних функцій і функцій мислення, а також час інтенсивного формування спеціальних здібностей у зв'язку з професіоналізацією [10]. Як зазначає І. Зимня, студента можна охарактеризувати як особливого суб'єкта навчальної діяльності з соціально-психологічної і психолого-педагогічної позицій. Врахування цієї особливості студентства повинно лежати в основі ставлення викладача до кожного студента як до партнера педагогічного спілкування. Студентство – центральний період становлення особистості в цілому, прояву різноманітних інтересів і досягнень. Варто зазначити, що навчальна діяльність студентів визначається мотивами досягнення і пізнавальними мотивами. Причому, мотивація досягнення підпорядковується пізнавальній і професійній мотивації. В студентському віці формується міцне підґрунтя трудової і професійної діяльності, вміння вчитися, спілкуватися, планувати й організовувати свою діяльність, формуються нові ціннісні орієнтації, мотивація, система поглядів людини не лише на світ, але й на своє місце в світі. Іншими словами, формується світогляд студента, тобто відбувається розвиток його рефлексії, усвідомлення себе носієм певних суспільних цінностей і суспільно корисною особистістю [11]. Отже, особливості студентського віку потрібно враховувати в процесі психологічної підготовки студентів-аграрників.

Як зазначає В. Рибалка, особистісно орієнтовану підготовку молоді необхідно здійснювати на основі низки психолого-педагогічних принципів, зокрема: історизму у встановленні особистісно орієнтованої української освіти; гуманізації професійної підготовки; духовності професіонала; психологізації професійної підготовки та діяльності керівника; особистісного підходу у профільному та професійному навчанні і вихованні учнівської молоді; наступності у професійній підготовці особистості; єдності соціалізації та індивідуалізації, соціальності та індивідуальності у професійному становленні особистості; суспільно-особистісного прагматизму і партнерства у професійному розвитку та самовираженні фахівця; еврилогізації професіогінезу особистості; екологізації, гармонізації професійного розвитку та праці особистості [12].

У межах нашого дослідження особливої значущості набувають принципи психологізації професійної підготовки та особистісного підходу у профільно-

му навчанні. На думку В. Рибалки, принцип психологізації професійної підготовки зумовлюється необхідністю суттєвого підвищення психологічної культури особистості при опануванні різних професій. Науково-технічний і соціально-економічний поступ цивілізованих, передових країн світу свідчить про прогресивну роль психології, масової психологізації суспільного, економічного, правового життя у забезпеченні нормальної життєдіяльності народів. Психологічна складова професійної культури фахівця детермінована суспільною, соціально-психологічною, особистісною природою продуктивної, творчої праці і підготовки до неї [12]. Щодо особистісного підходу, то, як зазначає В. Рибалка, профільне навчання і виховання повинно ґрунтуватися на структурно цілісному і повноцінному уявленні про особистість, здійснюватись шляхом урахування, розвитку і реалізації всіх її складових, орієнтуючись на тривимірну психологічну структуру особистості (соціально-психолого-індивідуальний, діяльнісний та віковий виміри). Це забезпечує перехід від предметоцентризму до особистістоцентризму. Також, урахування в навчально-виховному процесі закономірностей функціонування і розвитку особистості, її внутрішньої психологічної структури дозволяє забезпечити більш повне виявлення і використання продуктивного, творчого потенціалу особистості, правильне використання можливостей нервової системи, додання гострих проблем, профілактику відхилень і психосоматичних хвороб [12].

Таким чином, вважаємо, що здійснювати психологічну підготовку майбутніх фахівців аграрної галузі необхідно на засадах особистісно орієнтованого підходу та з урахуванням особливостей студентського віку. Оскільки, в результаті такої підготовки уможливиться формування психологічної готовності майбутніх фахівців аграрної галузі до професійної діяльності за мотиваційним, ціннісним, рефлексивним, когнітивним, діяльнісним та регулятивним компонентами. Розглянемо їх більше детально.

Основу мотиваційного компонента психологічної готовності майбутнього фахівця аграрної галузі до професійної діяльності становлять мотиви, які слугують орієнтиром в професійній, соціальній і пізнавальній активності, спрямовані на задоволення як особистих інтересів і потреб, так і спрямованих на вирішення, поставлених суспільством перед фахівцями аграрної галузі, професійних задач. Це – мотиви: «інвестицій», самоактуалізації, самовдосконалення, спрямованості на професійну діяльність, перспективності професійного зростання, досягнення, аффіліації, допомоги (альтруїзму). Відтак, цілеспрямоване формування мотиваційної сфери особистості – це формування власне особистості.

Складовими ціннісного компонента психологічної готовності майбутніх фахівців аграрної галузі до професійної діяльності є: 1) професійні цінності – суспільної значущості праці аграрника; власної відповідальності за майбутнє і збереження існування людства; збереження довкілля і раціонального використання природних ресурсів України; професійного зростання і досягнення успіху в професійній діяльності; професійної самореалізації; професіоналізму; відданості професії; позитивного ставлення до оточення; цінності, що відображають альтруїстичний характер професійної діяльності; аффіліативні цінності; 2) особистісні цінності – сенсожиттєвого вибору і наповнення діяльності смыслом, значущим для всього життя; розкриття і реалізації влас-

ного потенціалу, самоствердження; цінність самопізнання, самоактуалізації, самовдосконалення і самотворення; індивідуальності; освіченості і самоосвіти протягом життя; морально-етичних принципів.

Формування рефлексивного компонента психологічної готовності фахівців аграрної галузі до професійної діяльності необхідно здійснювати в таких напрямках: 1) особистісний – самопізнання, самовдосконалення, аналіз власних думок, здатність до сприймання змісту власної психіки і його аналізу, усвідомлення суб'єктом переживань, що виникають; відстежування власних психічних станів; здатність перебувати у зовнішній позиції по відношенню до самого себе; осмислення і переосмислення стереотипів власної поведінки; усвідомлення, планування і прогнозування власних можливостей; цілепокладання, аналіз власного досвіду; 2) міжособистісний – здатність до розуміння психіки та поведінки інших людей; закономірності організації комунікації в процесі професійної діяльності; обмірковування поведінки і вчинків інших людей; розуміння інших і здатність поставити себе на їх місце; здатність бачити й оцінювати життєві і професійні ситуації очима оточення; здатність прогнозування дій і вчинків оточення; здатність до реконструкції труднощів у взаємодії з оточенням і виявлення їх причин тощо.

Когнітивний компонент психологічної готовності майбутніх фахівців аграрної галузі до професійної діяльності відображає психологічну грамотність, поінформованість студентів про сутність психологічної складової майбутньої професії, про психологічні вимоги до особистості фахівця-аграрника. На основі психологічних знань здійснюється: соціально-орієнтаційна та практично-перетворювальна діяльність особистості, її активність щодо самопізнання, самотворення, саморегуляції й самовизначення в її психічному розвитку, збереження і підтримання на належному рівні свого психічного потенціалу і психічного здоров'я.

Діяльнісний компонент відображає ступінь практичної готовності майбутніх фахівців аграрної галузі до використання психологічних знань у професійній діяльності. Діялісна готовність детермінується сукупністю вмінь, навичок, способів дій, набутих у процесі психологічної підготовки.

Регулятивний компонент психологічної готовності фахівців аграрної галузі до професійної діяльності детермінує готовність і вміння суб'єкта гнучко реагувати на мінливість ситуацій у динамічних умовах розвитку суспільства. Тому, саморегуляцію студентів аграрних ВНЗ необхідно розглядати в контексті оптимізації: 1) самосвідомості особистості – полягає у коригуванні самооцінки та «Я»-концепції; 2) мотиваційно-ціннісної сфери особистості – полягає в її перебудові через раціональне формування суб'єктом мотивів-цілей і цінностей професійного спрямування; 3) вольової сфери – полягає в керуванні спонукками і регулюванні мотивів, оволодінні суб'єктом вміннями передбачати, розпізнавати, вирішувати відпрацьованими способами різноманітні ситуації, що забезпечить самоуправління функціональної структури психіки і рівень ресурсних витрат у діяльності та поведінці; 4) когнітивної сфери особистості – полягає в оволодінні знаннями, які дозволять суб'єкту передбачати події, створювати засоби для здійснення контролю над тим, що впливає на його життя та діяльність; в оцінці рівня розвитку пізнавальних психічних про-

цесів суб'єкта, розробці плану дій щодо їх розвитку для забезпечення ефективності навчальної та професійної діяльності, прогнозування результатів навчання і діяльності відповідно до поставлених цілей і коригування програми дій; 5) емоційної сфери особистості – полягає в здатності ідентифікації і диференціації як власних переживань, так й емоційних станів інших людей; контролювати власні емоції та їх вербальні і невербальні прояви; управляти переживаннями і при потребі коригувати їх.

Висновки. Отже, зважаючи на викладене вище, вважаємо доцільним здійснювати психологічну підготовку майбутніх фахівців аграрної галузі на засадах особистісно орієнтованого підходу.

Література

1. Пехота О. М. Особистісно орієнтована освіта і технології // Педагогіка. Наукові праці. Вип. 1. – Том VII. – С. 29-31. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=10&s=6&t=7>
2. Никандров В. В. Методологические основы психологии: учеб. пособие / В. В. Никандров. – СПб. : Речь, 2008. – С. 32–33.
3. Бех І. Д. Особистісно-орієнтоване виховання: наук.-метод. посіб. [Текст] / І. Д. Бех. – К. : ІЗИН, 1998. – 203 с.
4. Рибалка В. В. Методологічні питання наукової психології (Досвід особистісно центрованої систематизації категоріально-поняттєвого апарату) [Текст] : навчально-методичний посібник / В. В. Рибалка ; АПН України, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ : Ніка-Центр, 2003. – 204 с.
5. Подмазін С. І. Особистісно орієнтована освіта (соціально-філософський аналіз) : дис. ... докт. філос. наук : 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. – Дніпропетровськ, 2006. – 446 с.
6. Сериков В. В. Личностный подход в образовании: концепция и технологии: Монография / В. В. Сериков. – Волгоград: Перемена, 1994. – 150 с.
7. Бондаревская Е.В. Теория и практика личностно-ориентированного образования: монография [Текст] / Е. В. Бондаревская. – Ростов н/Д. : Изд-во Рост. пед. ун-та, 2000. – 352 с.
8. Якиманская И. С. Технология личностно-ориентированного обучения в современной школе [Текст] / И. С. Якиманская. – М. : Сентябрь, 2000. – 176 с. (Б-ка журнала «Директор школы»).
9. Плигин А. А. Личностно ориентированное образование: история и практика: монография / А. А. Плигин. – М.: КСП+, 2003. – 432 с.
10. Ананьев Б. Г. К психологии студенческого возраста / Б. Г. Ананьев // Современные психолого-педагогические проблемы высшей школы. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1974. – Вып. 2. – С. 3-15.
11. Зимняя И. А. Педагогическая психология. Учеб. для вузов. Изд. 2-е, доп., испр. и перераб. – М. : Издательская корпорация «Логос», 2000. – С. 182-186.
12. Рибалка В. В. Психолого-педагогічні засади організації особистісно орієнтованої підготовки учнівської молоді в системі неперервної професійної освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/3/vupysk_14.pdf

*PECULIARITIES OF USING PERSON-CENTERED APPROACH IN
PSYCHOLOGICAL TRAINING OF AGRARIANS*

*Polozenko Oksana Vasylivna
candidate of pedagogical science,
associate professor of department of social work and psychology,
National university of life and environmental sciences of Ukraine*

Abstract. *The psychological and pedagogical sources about the nature of person-centered approach are analyzed in this article and its relevance in the implementation of training and education of social, psychological and pedagogical perspective is proved.*

As the result of the analysis of psychological and educational sources a number of determined positions are formulated, which delineates the person-centered approach, in particular: 1) it is methodological tool, the development of which should be based on a synthesis of recoverable psychological and pedagogical sciences the patterns of structure, functioning and development of an individual; 2) training and education should be based on a comprehensive, systematic notion about personality, taking into account the psychological structure of the individual; 3) the identity of the student and the identity of the teacher act like agents of the educational process, the relationships between them are based on the principles of cooperation and freedom of choice; 4) training and education should be built on the basis of students' experience; 5) creation of the cultural environment and the conditions for maximum disclosure of the capabilities of learners for developing their conceptual evocation, creativity, system needs, motives, values, positive «self»-concept, reflections, mechanisms of self-control and self-realization, self-education and others, and by which identification, enrichment and transformation of subjective experience are conducted.

It was found out that person-centered training of young people should to be based on a number of psychological and pedagogical principles, including the following: historicism in establishing person-centered education in Ukraine; humanization of training; psychologization of training and the activity of a teacher; personal approach in the profile and training and education of students; succession in the training of the individual; unity of socialization and individualization of personality in the professional development of the individual; social and personal pragmatism and partnership in the development of a professional; professional evaluation of personality; harmonization of professional development and work of the individual.

We proved that psychological training of future professionals of the agricultural sector on the basis of person-centered approach with peculiarities of the age of students makes possible their psychological preparedness for the profession by motivating and values, reflective, cognitive, activity and regulatory components.

Keywords: *person-centered education, person-centered approach, psychological training.*